

לקוטי אמרים

לה

מ"מ הגהות והערות קצרות קסט

תאוות (לכאורה צ"ל בוא"ו אחד. וע"ל פ"ל גם ל"י בשני ואוי"ן). **בכוונה** (בעה"ש מע' כוון הובא מש"ס בוא"ו אחד או בשנים ובכ"מ בסש"ב בוא"ו אחד ע"ל פ"ל). **זרות כנודע** (). **כ"א חפצה ורצונה** (לפמשנ"ל בהערה פ חפצה קאי רק אנה"א). **ועומד לנגדו** (להעיר מאגה"ק כה).

פרק כה ואפילו אם נופלים לו הרהורי תאוות ושאר מחשבות זרות בשעת העבודה בתורה או בתפלה בכוונה אל ישית לב אליהן אלא יסיה דעתו מהן כרגע. וגם אל יהי שוטה לעסוק בהעלאת המדות של המחשבה זרה כנודע כי לא נאמרו דברים ההם אלא לצדיקים שאין נופלים להם מחשבות זרות שלהם כ"א משל אחרים. אבל מי שנופל לו משלו מבחי' הרע שבלבו בחלל השמאלי איך יעלהו למעלה והוא עצמו מקושר למטה; אך אעפ"כ אל יפול לבו בקרבו להיות מזה עצב נבזה בשעת העבודה שצריך להיות בשמחה רבה אלא אדרבה יתחזק יותר ויוסיף אומץ בכל כחו בכונת התפלה בחדוה ושמחה יתירה בשומו אל לבו כי נפילת המחשבה זרה היא מהקליפה שבחלל השמאלי העושה מלחמה בכינוני עם נפש אלהית שבו. ונודע דרך הנלחמים וכן הנאבקים יחד כשאחד מתגבר אזי השני מתאמץ להתגבר ג"כ בכל מאמצי כחו. ולכן כשנפש האלהית מתאמצת ומתגברת להתפלל אזי גם הקליפה מתגברת כנגדה לבלבלה ולהפילה במחשב' זרה שלה ולא כמעוה העולם שמועים להוכיח מנפילת המחשבה זרה מכלל שאין תפלתם כלום שאילו התפלל כראוי ונכון לא היו נופלים לו מחשבות זרות. והאמת היה 70 כדבריהם אם היתה נפש אחת לבדה היא המתפללת והיא המחשבת ומהרהרת המחשבות זרות. אבל באמת לאמיתו הן שתי נפשות הנלחמו' זו עם זו במוחו של אדם כל אחת חפצה ורצונה למשול בו ולהיות המוח ממולא ממנה לבדה. וכל הרהורי תורה ויראת שמים מנפש האלהית וכל מילי דעלמא מנפש הבהמית רק שהאלהית מלובשת בה. והוא כמשל אדם המתפלל בכוונ' ועומד לנגדו ערל רשע ומשיח ומדבר

מ"מ, הגהות והערות קצרות - עם פענוחים

כל ארת חפצה ורצונה: לפי מה שנתבאר לעיל בהערה לספ"ט ד"ה אך נה"ב - "חפצה" (שהוא פנימיות הרצון), קאי רק אנפש האלקית. ועומד לנגדו: להעיר מאגה"ק סכ"ה: "נכרי המדבר ומבלבלו בתפלתו. . מה זאת עשה ה' לו, אין זאת כ"א כדי שיתגבר ויתאמץ יותר בתפלתו בעומק הלב ובכוונה גדולה כ"כ עד שלא ישמע דבורי הנכרי וכו'".

תאוות: לכאורה צ"ל "תאוות", בוא"ו אחד. ועיין לקמן פ"ל: "רוח תאוותו שבלבו", שגם כשמדבר בלשון יחיד כותב "תאוותו", בשני ואוי"ן.

בכוונה: בערוך השלם מערכת כוון, הובא מש"ס בוא"ו אחד או בשנים. ובכמה מקומות בסש"ב כתב בוא"ו אחד. עיין לקמן פ"ל ("בכוונה . . הכוונה . . בכוונה . . כונת"). זרות כנודע: .

(2) נדפס לעיל ע' פ'. (3) ראה גם "לקוטי פירושים" כאן.

(1) ראה גם לעיל ע' קיב.

מטוב ועד רע (ע"ד בראשית לא' כט').
 כחרש לא ישמע (ע"ד תילים לח' יד'). שכתוב אל (משלי כו' ד').
 המתאבק עם מנוול מתנוול (). כרחם אב על בנים (ע"ד תהלים קג' יג'). מים הזדונים (ע"ד תילים קכד' ה').
 ולמענו יעשה (ע"ד ישעי' מח' יא'). כי חלק ה' ממש עמו (ע"ד דברים לב' ט').

עמו כדי לבלבלו שזאת עצתו בודאי שלא להשיב לו מטוב ועד רע ולעשות עצמו כחרש לא ישמע ולקיים מה שכתו' אל תען כסיל כאולתו פן תשוה לו גם אתה כך אל ישיב מאומה ושום טענה ומענה נגד המחשבה זרה כי המתאבק עם מנוול מתנוול ג"כ רק יעשה עצמו כלא יודע ולא שומע ההרהורי' שנפלו לו ויסירם מדעתו ויוסיף אומץ בכח כוונתו ואם יקשה לו להסירם מדעתו מפני שטורדים דעתו מאד בחוקה אזי ישפיל נפשו לה' ויתחנן לו ית' במחשבתו לרחם עליו ברחמיו המרובים כרחם אב על בנים הנמשכים ממוחו וככה ירחם ה' על נפשו הנמשכת מאתו ית' להצילה ממים הזדונים ולמענו יעשה כי חלק ה' ממש עמו:

מ"מ, הגהות והערות קצרות - עם פענוחים	לקוטי פירושים	
מטוב ועד רע: ע"ד בראשית לא' כט' ("מטוב עד רע"). כחרש לא ישמע: ע"ד תילים לח' יד' ("כחרש לא אשמע"). שכתוב אל: משלי כו' ד'. המתאבק עם מנוול מתנוול: כרחם אב על בנים: ע"ד תהלים קג' יג'. מים הזדונים: ע"ד תילים קכד' ה' ("המים הזדונים"). ולמענו יעשה: ע"ד ישעי' מח' יא' ("למעני אעשה"). כי חלק ה' ממש עמו: ע"ד דברים לב' ט' ("כי חלק ה' עמו").	והוא כמשל אדם המתפלל בכוונ' ועומד לנגדו ערל רשע ומשיח ומדבר עמו כדי לבלבלו שזאת עצתו . . אל ישיב מאומה ושום טענה ומענה . . ויוסיף אומץ בכח כוונתו: אף שנפילת המחשבות זרות מנפש הבהמית כדי לבלבלו היא "כמשל . . ערל רשע כו", מ"מ, יש חילוק בין בלבולים ע"י דיבורו של אדם אחר, לבלבולים שבאים מנפשו הבהמית:	
בנוגע ל"נכרי המדבר ומבלבלו בתפלתו" - כותב אדה"ז באגה"ק סכ"ה: "עצה היעוצה . . שישם אל לבו ויתבונן ענין ירידת השכינה כביכול ותרד פלאים להתלבש ניצוץ מהארתה . . בדבור נכרי זה המדבר דברים המבלבלים עבודת ה' . . שעי"ז מתעורר האדם להתפלל יותר בכוונה מעומקא דלכא עד שלא ישמע דיבוריו", היינו, שהעצה ליפטר מבלבול זה היא ע"י ההתבוננות שהכוונה בזה היא כדי לעורר את האדם להתפלל יותר בכוונה; משא"כ במחשבות זרות שנופלים מנפשו הבהמית, הרי בעת נפילת המחשבות זרות אין מקום להתבונן בהכוונה דירידת השכינה והתלבשות ניצוץ מהארתה בהמחשבות זרות, אלא כמ"ש כאן: "זאת עצתו . . אל ישיב מאומה ושם טענה ומענה נגד המחשבה זרה" - די ש לומר, שגם ההתבוננות בסיבת המחשבה זרה היא בכלל "טענה ומענה", וממשיך: "רק יעשה עצמו כלא יודע ולא שומע ההרהורים שנפלו לו ויסירם מדעתו, ויוסיף אומץ בכח כוונתו" (ובזמן אחר יתבונן בהכוונה המחשבות זרות, והתבוננות זו יכולה להועיל שלא יפלו לו מחשבות זרות בעת התפלה).		
	ויש לומר, שע"י דחיית ההרהורים (שעושה עצמו כלא יודע ולא שומע כו'), שזהו "ע דאתכפיא, מיתוסף אומץ בכוונתו בתפלה יותר מאשר ההוספה בכוונה שנעשית ע"י ההתבוננות בסיבת הבלבולים, שע"י מעלה את הניצוצות שנפלו בהדיבור, שזהו "ע דאתהפכא, כיון שההמשכה שע"י העבודה דאתכפיא היא נעלית יותר מההמשכה שע"י העבודה דאתהפכא."	

(1) וראה גם סד"ה באתי לגני השי"ת (סה"מ תש"י ע' 155), שהעצה ליפטר מהמחשבות זרות שנופלים בשעת התורה והתפלה היא - לעורר מדת הנצח שבנפשו, שנטוע בעצם הנפש כו'. (2) ראה בארוכה חו' א ויקהל פט, ג.ד. ובהוספות לשם קיד, ג ואילך. ספר הליקוטים - דא"ח צ"צ ערך אתכפיא אתהפכא ס"ג (ע' א'תרנח ואילך). וש"נ.